

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

*Дубина В.В., здобувач вищої освіти
vitalina16.10.00@gmail.com*

*Науковий керівник: Євдокімова М.О., к.е.н., доцент
Державний біотехнологічний університет*

Ефективну фінансову діяльність підприємства можуть здійснювати через постійне залучення позикових коштів, використання їх в обороті підприємства зумовлене об'єктивною необхідністю, а саме: не співпадінням у часі між надходженнями коштів та витратами, впровадженням інвестиційних проектів, які потребують великих обсягів вкладень за декілька років, сезонністю виробництва, забезпечується розширення виробничо-господарської діяльності, оновлення технічної бази підприємства та ін.

Залучений позиковий капітал дозволяє суттєво розширити обсяги господарської діяльності підприємства, забезпечити ефективне використання власного капіталу, прискорити формування цільового фінансування, підвищити ринкову вартість підприємства.

Особливого значення набуває проблема щодо джерел формування позикового капіталу. Для підприємства велике значення має віддача у формі прибутку, використання власних і залучених коштів. Якщо підприємство у своїй виробничо-фінансовій діяльності використовує власний і залучений капітал, то дохідність власного капіталу підвищується за рахунок банківських кредитів. Залучений капітал, у вигляді позикових коштів можливо отримувати, використовуючи зовнішнє і внутрішнє залучення [1].

Існує два способи залучення позикового капіталу, які можуть мати різні джерела формування. Зовнішні джерела позикових коштів складаються із зовнішніх довгострокових і зовнішніх короткострокових джерел позикового фінансового капіталу. Внутрішні джерела позикових коштів – до них входять позикові фінансові ресурси і утворюються вони за рахунок відстрочених зовнішніх довгострокових та короткострокових зобов'язань. [2]

Однією з форм залучення довгострокового капіталу виступає випуск облігаційних позик. Акціонерне товариство може розміщувати облігації відповідно до рішення ради директорів у тому випадку, якщо інший порядок не визначено статутом підприємства. Облігація засвідчує право власника вимагати погашення її та виплату

процентів або номінальної вартості за дисконтною облігацією у встановлений срок.

Підприємство може отримувати кредити комерційних банків під забезпечення векселів та інших боргових цінних паперів. Повернення підприємствами таких кредитів відбувається з поточних рахунків або за рахунок коштів які отримані банком від дебіторів під час оплати заставлених векселів. Відповідні витрати несе підприємство за залучення капіталу і ці витрати пов'язані зі сплатою процентів за позиками і кредитами [3].

У балансі підприємства короткострокові кредити та позики – це короткострокові зобов'язання із строком погашення протягом 12 місяців. Вони виступають джерелом покриття оборотних активів.

Використання підприємством залученого капіталу дає змогу нарощувати фінансовий потенціал та забезпечувати ефективне використання власного капіталу, підвищити ринкову вартість підприємства.

Залучення у грошовий оборот кредиторської заборгованості, банківських кредитів, орендної плати, інвестиційних внесків працівників та інших позикових коштів – це нормальне явище у діяльності підприємства. Ефективність використання залучених коштів, як правило, більша ніж ефективність використання власного капіталу [4]. Це пояснюється підвищенням відповідальності перед кредиторами за повернення залучених коштів у встановлений термін.

Залучення у господарський оборот позикових коштів в розумних обсягах та ефективно їх використання сприяють поліпшенню фінансового стану підприємств, але якщо підприємство залучає позиковий капітал у не економічно обґрунтованих розмірах, це призводить до погіршення фінансового стану.

Література.

1. Бодаковський В.Ю. Способи залучення кредитних ресурсів вітчизняними підприємствами. *Фінанси України*. 2009. №1. С.106-112.
2. Буряк П.Ю. Формування і надання інформації про фінансові ресурси підприємства. *Фінанси України*. 2010. №10. С. 123-129.
3. Ісмаїлов В.Б. Методика та інструменти залучення довгострокового капіталу. *Фінанси України*. 2011. №8. С. 97-101.
4. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Навчальний посібник. 3-тє видання, виправлення і доповнення. Львів: Магнолія плюс, 2005. 344с.